

ጅብ ከሄደ ውሻ ጮኸ እንዳይሆን

ባጭር መንገድ መልክት ለማስተላለፍ ወይም አንድን ነገር ለማስረዳት የምንጠቀምባቸው በርካታ የቋንቋ ባህልዎች አሉን። በአማርኛ ብቻ ሳይሆን በሌሎችም ብሄረሰቦቻችን የቋንቋ ባህልዎች ማለቴ ነው ። ከእነዚህም አንዱ ይህ አረእስት ነው ።

ውሻን የማሳደግ ትርጉምና ባህል እንደማህበረሰቡ ይለያያል ። መዘረዘሩ ከአርእስቴ ጽንሰ ሃሳብ ስለሚያርቀኝ ወደዚያ አላመራም ። ከራሳችን ባህል አኳያ -ኢትዮጵያውያን ውሻን ከሚያሳድጉበት በርካታ ምክንያቶች ጥቂቶቹ ፦

- ሌባ እቤታቸው ቅጥር ግቢ ወይም ቤታቸው ውስጥ ገብቶ ሃብት ንብረታቸውን እንዳይዘርፍ - ለዘብነት
 - እንደ ጅብ ዓይነቱ አውሬዎች ወደ ጋማና ቀንድ ከብቶች በረት ገብተው በቤት እንስሳት ላይ ጥቃት እንዳያደርሱ - በመከላከልና ጭሆ የቤቱ አባወራ ወይም ቤተሰብ እንዲደርስ ያደርጋል ብሎ በማስብ
 - እንደ ተኩላና ቀበሮ አይነት አውሬዎች በግጦሽ ሜዳ ላይ ፍየሎቻቸውና በጎቻቸውን እንዳይበሉባቸው ለማስከልከል/ለማስጠበቅ
 - ለሥጋ የሚፈለጓቸውን የዱር እንስሳት አሳደው እንዲዙላቸው
- ... እንደ ሚጥሚጣ ፣ ቃሬያ ፣ ዱባ ፣ ጎመን የመሳሰሉትን የጓሮ አትክልቶች - ሚዳቆና ጃርት በመሳሰሉት እንስሳት እንዳይበሉ ለማስጠበቅ/ለማስከልከል

ዝንጉና ፈሪ ውሾች ጭሆት የሚያስሙት - ሌባውም የሚፈልገውን ዘርፎ ፣ ጅቡም ያማረውን እምቦሳ ወይም ጥጃ ፣ ቀበሮም የመረጠውን ጠቦት ይዞ ከሄዱ በኋላ ነው ። በመሆኑም

ምነው ፈሪ ውሻ አሳድጌ- ንብረቴን በሌብ አዘረፍኩ ወይም ጥጃዬን በጅብ አስበላሁ በማለት ቁጭትና ጸጸት ያሰማሉ ።

ይህ አርእስት በጅብና በውሻ ይመስል እንጂ የበርካታ “ጸጸቶች” ተምሳሌት ነው ። በአራቱ የዓመቱ ወቅቶች መሰራት ያለባቸውን የግብረና ሥራዎች በቅጡ ካልተሠሩ- የምግብ እጥረት ያስከትላል። ከጅምሩ ያልተፈታ የቤተሰብ ችግር ቤተሰብ ያፈርሳል ። ሳይወሳሰብ ያልተፈታ የአገር ችግር ለመፍትሄ ያስችግራል ። የአንድን ህመምተኛ በሽታ በጊዜ ካ ታወቀ ለማዳን ያውካል ። ባጠቃላይ ይህ አርዕስት - በድንቁርና ፣ ባለማስተዋል ፣ ባለመገንዘብ ፣ በሥንፍና ፣ ባለመንቃት፣ በቸለተኝነት ወዘተ ስላጠፋነው ወይም ስላጠፋናቸው ጥፋት/ቶች -የህሊና ጸጸት/ቶች ነፀብራቅ ነው ።

ይህ በዚህ እንዳለ ትቼ እስቲ ይህ አርእስት ላስተላልፍበት ወደ ምፈልገው ቁም ነገር ላምራ ፤የኑግሥ ኃይለሥላሴ ፍጹም ዘውደኛና የደርግ ፋሽስታዊ የአገዛዝ ሥራዓቶችን አስወግዶ - ሁላችንም በእኩልነት በሚያስተዳርና ሁላችንም በእኩልነት በሚዳኝ ዲሞክራሲያዊ ሥራዓት ለመተካት በተደረጉትን በኢትዮጵያ ተማሪዮች ንቅናቄዎችና ሕዝባዊ አመጽዎችን ታግሎ በማታገል ግንባር ቀደም ሚና ሲጫወቱ ተጉዘው ፤ እ.አ.አ 1970 ዎች አጋማሽ ማንንም የኢትዮጵያ ብሄረሰብ ያላገለልና ኅብረብሄር የፖለቲካ ድረጅት መሠረቱ።

ከዚያም የትግሉን እስትራተጂ፣ሰልትና እምርታ ለምሳደግና ከደርግ እመቃ ለመቋቋም የፖለቲካ ትግሉን በትጥቅ ትግል እንዲታገዝ አድርጉ።ስለሆነም በፖለቲካውና በትጥቅ --ታግለው በማታገል እያሉ ፤(ሀ) ከየሃገራችን ከተሞችና ገጠሮች ከደርግ ቁንጮ ከፋሽሲቱ መንግሥቱ ጭፍጨፋ አምልጠው ወደ ባእዳን አገሮች የተሰደዱትን (ለ)በሰሜኑ የሃገራችን ምድሮች በደፈጣ ትጥቅ ትግል እየተፋለሙ እያሉ ፤ በኪዩባ፣ በረሺያ፣ በምሥራቅ ጀርመንና

በሌሎች የሶሻሊስት አገሮች ትጥቅና ስንቅ በታጀበው ፋሽስቱን መንግሥቱ ሠራዊት (ሐ) በዚያድ ባሬ፣በሱዳን፣በአረብ አገሮች ፣በአሜሪካና በምዕራቡ አገሮች መንግሥታት ትጥቅና ስንቅ በታጀቡትን ከወያኔና ከሻቢያ ሠራዊት ከበባና ምት- ከሞት ተርፈው ወደ ባዕዳን አገሮች የተሰደዱትን የዚያ ትውልድ አንጋፋ የለውጥ አርበኞች፤ በአካል ከአገራቸው ይራቁ እንጂ ፤ በመንፈስ ፣በኅሊናና በስነልቦና ከሀገራቸውና ከሕዝባቸው ጋር ስለሆኑ ፤ የአሀገራቸውና የሕዝባቸውን የወደፊት እጣፋንታ ምን እንድሚሆንም ይታያቸው ስለነበረ ፤ በተሰደዱ ማግሥት ሳይውሉ ሳያድሩ በየደረሱበት ተደራጅተው መታገል ጀመሩ ።

ኢትዮጵያውያን የመታገያና የመሰባሰቢያ ምርጫ እንዲኖራቸው በማሰብ ፤ የፓሪስ አንድና ሁለት ፣ የኢትዮጵያ ዴሞክራሲያዊ ኃይሎች ቅንጅት (ኢዴጋቅ) ፣ የአማራጭ ኃይሎች ፣ የኢትዮጵያ ዴሞክራሲያዊ ኃይሎች ኅብረት (ኢዴጋኅ) እና የኢትዮጵያ ሕዝብ የጋራ ትግል (ሸንጎ) የመሳሰሉትን ድርጅቶች በየተራ እንደሁኔታውና እንደ አስፈላጊነታቸው መሥረቱ ።

ህወሃት የደርግ ቁንጮ ፋሽስቱን መንግሥቱ አሸንፎ እግሩን አዲስ አበባ ካስገባበት 1983 ዓ/ም ጀምሮ ፤ ህወሃት ሥልጣን ላይ ከቆየ የኢትዮጵያና የኢትዮጵያ ሕዝብ ህልውና አደጋ የከፋ እንድሚሆንና አሁን በተጨማሪም የምናያቸውና የምንሰማቸውን ሁኔታዎች እንደሚከሰቱ ጠንከር አድርገው አሳስበዋል ፤ቀስቅሰዋል ፤አስገንዝበዋል ፤ጽፈዋል ።

አንድ ተቋሞሚ የፖለቲካ ቡድን ብቻውን ታግሎ ወያኔን አሸንፎ የፖለቲካ ሥልጣን መጨበጥ እንደማይችልም ፤ ከሃያ አራት ዓመት በፊት ታይቷቸው ፤ ‘ድር ቢያብር አንበሳ ያሥር’ እባካቹሁ ፀረ ህወሃት ህብረት ፈጥረን እንታገል ፤ ጊዜ ሳንሰጥ አገራችንና ሕዝባችን ከወያኔ መንጋጋ እናውጣ ብለው ከመለመንና ከመማጸን ተዘናግተው/ ተቆጠበው

አያውቁም ። ነቢይ በአገሩ አይከበርም ፤ አይደመጥም ፤ እንደሚባለው ሰሚ አጥተው እነሆ የአገራችን ኢትዮጵያና የኢትዮጵያ ሕዝብ ችግሮች ወደ ተወሳሰበ ቀውስ እያመሩ ይገኛሉ ።

ከላይ ያሰፈርኩትን አንቀጽ ‘ሃሳባ’ የማይወዱና አዎን የማይሉ እንዳሉ ባውቅም - ፀሃይ የሞቀው ሃቅ በመሆኑ -ይህንን እውነት በማስጨበጥ የኅሊናም የታሪክም ተመስጋኝ እንጂ ተወቃሽ እንደማልሆን አውቀዋለሁ ።

በምጣኔ ሃብት የበለጸጉ አገሮች መንግሥታትና ሕዝብ ትልቅ ነገር ማሰብና ትልቅ ነገር መሥራት ካስቻሏቸው ሁኔታዎች አንዱ ፤ በተለያዩ የሞያ ዘርፎች የሠለጠኑትን ሞያተኞቻቸውን ሊሂቅነት (ኤክስፐርቲስ) ምክርና መመርያ ስለሚከተሉ ነው ።

በዘመነ ወያኔ በአገር ቤትና በባሕርን አገሮች እንድ አህያ ፈስ እንጉዳይ በአንድ ጊዜ ብቅብቅ ያሉትን ተቃዋሚ የፖለቲካ ፤ የሲቪክና የሰባዓዊ መብት ተሟጋች ድርጅቶች ፤ የህብረት ጥሪዮችን እምቢ ያሉበት ምክንያቶች በርካታ ናቸው ፤ ከእነዚህም ጥቂቶቹ ፦

- እውነትም የነኚህ አንጋፋ ታጋዮች የፖለቲካ ንቃትና ብስለት ከሌሎች ተቃዋሚዎች ላቅ ያለ ፤ አርቆ የሚያይና የቀደመ በመውሆኑ ሊርዱላቸው ወይም ሊገነዘቡላቸው ባልመቻል ፤

- ባወቅኩሽ ናቅኩሽ ፤ እኔ ከእነሱ እሻላለሁ ወይም እበልጣለሁ ፤ በተናጥል ታግዬ ለሥልጣን እበቃለሁ በባይነት፤

- በተቃዋሚ ስም የወያኔን ዕድሜ ለማራዘም የሚሠሩ በመኖራቸው ፤

- በባዕዳን አገሮች ከተደራጁትን የፖለቲካና የሲቪክ ድርጅቶች ጋር ህብረት ከመፍጠር ከወያኔ ጋር መደራድርና ወያኔን ማጠናከር ይሻላል ባይ የፖለቲካ ድርጅቶች ስለነበሩ ፤

- በኢትዮጵያና በኢትዮጵያ ሕዝብ ሕልውናና ጥቅም ላይ በፍጹም ከማይደራደሩትን ሃቀኛ ታጋዮች ጋር ህብረት ከመፍጠር -የኢትዮጵያና የኢትዮጵያ ሕዝብ ሕልውናና ጥቅም ከሚጸረሩና ከሚፈታተኑትን ጋር መተባበርን የመረጡ የፖለቲካ ድርጅቶች/ቶች በመኖራቸው/ሰላሉ ፤ ድርጅቱ የሰባዓዊ መብት ጥሰት ተሟጋች ስለሆነ ከፖለቲካ ድርጅቶች ጋር ህብረት ለመፍጠር የድርጅቱ ባህሪ አይፈቅድልኝም በሚል ስብብ ። የኢትዮጵያውያን ሰባዓዊ መብት ለማስከበር በሚል በተለያዩ በምጣኔ ሃብት በበለጸጉ - ባዕዳን አገሮች የተደራጁትን አንዳንድ ድርጅቶች - ከተመሠረቱባቸው አገሮች መንግሥታት በሚያገኙትን የግንዘብ እርዳታ (ፈንድ) ስለሚተዳደሩ - በኢትዮጵያ ዲሞክራሲያዊ ሥራዓት ቶሎ እንዲመጣ አይፈልጉም ። በተለያዩ ሰላማዊ ሰልፎች፣በተለያዩ የመንግሥታት ሰብሰባዎች ፣ በተለያዩ ኢ-መንግሥታት ሰብሰባዎች በመገኘት እና ለተለያዩ የዜና አውታሮች እየቀረቡ የአዞ እንባ ሲያነቡ ይታያሉ ፤ ይድመጣሉ ። እንደ እነዚህ ዓይነት ሰዎች - ጆርጅ ኦርዌል (የድኅረ ኢንዱስትሪ ሥልጣኔና የድኅረ ኢንዱስትሪ ከበርቴ ዘመን - አስመሳይ ሰባዓዊያን /ሁማኒስት) ይላቸዋል ።

ህወሃት ቀደምቶቹ የኢትዮጵያ ገዢዮች ማአከል የአዲስ አበባ ቤተገዢዮች (ቤተ መንግሥት) መቀመጫው ካደረገበት 1983 ዓ.ም ጀምሮ በርካታ አንጻራዊ ጠመንጃ አልባ ፀረ-ህወሃት አምጾች ተደርገዋል እየተደረጉም ነው ። ከጥር ወር 2008 ዓ.ም ጀምሮ በተለይም ከጥር 6-8 የኦሮሞ ብሄረሰብ የክልልን መብት አስመልክቶ ያደረጉትን ሕዝባዊ አመጽ ከዚያ በፊት ከተደረጉትን ሕዝባዊ ሰላማዊ አመጾች ሁሉ የላቀና አስፈሪ ስለነበረ ፤ ከእነኚህ በባዕዳን አገር ከተደራጁት አንዳንድ ለኢትዮጵያውያን ሰባዓዊ መብት ተሟጋች ነኝ ከሚሉትን በስተቀር ፤ ከላይ የጠቀስኳቸው ዓይነት የፖለቲካና የሲቪክ ድርጅቶች መሪዮች በሙሉ እጅግ በጣም እንዳስደነገጣቸው ለተለያዩ ኢትዮ -ድረገጾች ከሚጽፉት ጽሑፎችና ለተለያዩ ኢትዮ-

ዜና አውታሮች ከሚሰጡት የቃለመጠይቅ መልሶችና አስተያየቶችን ቃና (ቶን) መረዳት ቼያለሁ ።

ምክንያቱም

1. በንቃተ ጎሊና ማነስ ምክንያት ወይም ባለማወቅ የኅብረት ትግል ጥሪ ላ

ተቀበሉት- የተከሰተው ሁኔታ ማለት አመጹ- ከሰማይ የወረደ ድቡዳ ወይም ቁጣ ስለመሰላቸው ።

2. ባወቅኩሽ ናቅኩሽ ፤ እኔ ከነ እገሌ እሻላለሁ ፤ በተናጥል ታግዬ ለሥልጣን እበቃለሁ ባዮች ፤ ወያኔ ወድያውኑ ወድቆ ያ ሲመኙት የነበረውን ሥልጣን ጭራሽ ባላሰቡት ኃይሎች እጅ ይወድቃል ብሎ በመሥጋት ።

3. በተቃሚ ስም የወያኔን እድሜ ለማራዘም የሚሠሩ ድርጅቶች - ወያኔ እያለቀለት ነው ! ምን ይዋጠን ! መደበቂያችን የት ይሆን ! ብለው በመጨነቅና በመርበትበት ።

4. በባዕዳን አገሮች የተደራጁትን የተቃዋሚ የፖለቲካና የሲቪክ ድርጅቶች አግልለው ከወያኔ ጋር የተደራደሩትን የፖለቲካ ድርጅቶች ፤ እንደ እነዚህ ዓይነት ጠላትን ወዳጅ ፤ ወዳጅን ጠላት በማድረግ የፖለቲካ ሥልጣን ለመጨበጥ የነበራቸውን ተሥፋ የጨለመ መስሎ በመታየቱ ፤ ወያኔ ወዲያውኑ ወድቆ የፖለቲካውን ሥልጣን ባላሰቡት ኃይሎች እጅ የሚወድቅ ስለመሰላቸው ።

5. ወያኔን አስወግደው በኢትዮጵያ ዲሞክራሲያዊ የመንግሥት ሥራዓት መሠረት ለመጣል - የኢትዮጵያና የኢትዮጵያ ሕዝብ ሕልውናና ጥቅም ከሚጸረሩትና ከሚፈታተኑትን ጋር ህብረት የፈጠሩትን ድርጅት/ቶች ፤ የትም ፍጪው ዱቄቱን አምጪ እንደሚባለው

-ከየትም የትም አተራምሰው ባጭር አቋራጭ ሥልጣን ለመጨበጥ የነበራቸውን ምኞትና ጉጉት ስላጨለመባቸው ።

ሁኔታው ከእነሱ የፖለቲካ ስሌት ውጭ ሆኖ ስላገኙት ።

ይህ በዋናነት የኦሮሞ ብሄረሰብ ወጣቶች በተከታታይ ያደረጉትን ስላማዊ አመጽዎች የፈጠረው ሁኔታ ከላይ ከ 1 -5 የጠቀስኳቸው ዓይነት ድርጅቶች መሪዎች የተጓዙበትን የትግል ፤ እይታ፣ ስክነት ፣ አሰላለፍና ስልት ደግመው ደጋግመው እንዲያስቡበትና እንዲመረምሩ የሚያስገደዳቸው ይመስለኛል ።

ለሃያ አራት ዓመታት - ለህብረት ትግል አቤቱታና ወትወታ ጆሮ ዳባ ማለት ውጤቱ ምን እንደሆነ የተቃዋሚ ድርጅቶች መሪዎች በተጨማሪ ትምህርት ያገኙበት ይመስላል ። የፖለቲካ የዋህነት (ናይቪቲ) ፣ ከማን አንሳለሁ ብቻዬን ታግዬ ለሥልጣን እበቃለሁ ባይነት ፣ ተቃዋሚ መስሎ ለወያኔ መቆም ፣ ባጭር አቋራጭ ሥልጣን ለመጨበጥ -ሃቀኛ ታጋዮችን አግልሎ ከባንዳዎች ጋር መሰለፍ ወዘተ..ለጥፋት እንጂ ለየትኛውም አገርና ሕዝብ አድን ፖለቲካ ግብ እንደማያደርስ ትምህርት ያገኙበት ይመስለኛል ።

አገርና ሕዝብ አድን ትግል ለማጠናከርና ለማፋጠን ፤

- (1) በታጋዮችና በድርጅቶች መካከል መለስተኛ ቅራኔዎች ካሉ በአስቸኳይ በውይይት መፍታት
- (2) የአገርና የሕዝብ ፍቅር ከ አለኝነትና ከድርጅታዊ ፍቅር ማስቀደም
- (3) የወል ትግሉ አካል ከሆንኩ - ሊ/መንበርነቴ ፣ ዋና ጸሃፊነቴ ፣ ገንዘብ ያዥነቴ ወዘተ..ዓይነቱ ተክለሰውነት (እስተሳስብ ሲምቦል) አጣለሁ/እነጠቃለሁ

ከመሳሰሉት ፍርሃትና አስተሳሰብ መላቀቅ ፤ አገራችንና ሕዝባችን ካሉበት ቀውስ/አደጋ ፤ ለማዳን ለሚደረገው የጋራ ትግል - በተላላኪነት ፤ በቢሮ ጠራጊነት ፤ በቡና/ በሻይ አፍሊነትም ወዘተርፈ ቢሆንም ለማገልገል የተዘጋጀን መሆን አለብን ፤ ማለት ለምን ከፍ ያለ ቦታ አልተሰጠንም ማለት የለብንም (ሰልፍለስ) መሆን አለብን (4) ቁሳቁሳችንን፣ ገንዘባችንን ፤ ሥነልቦናችንን ፤ ጉልበታችንን ፤ ፀሎታችንን ፤ የፖለቲካ እውቀታችንን ወዘተ.. ማገናኘት (5) ትግሉን እኔ ካልመራሁት ፤ እኔ በምፈልገው መስመር ካልሄድ -ኢትዮጵያና የኢትዮጵያ ሕዝብ ባፍንጫቸው ይደፉ ባዮችና ትግሉን እንዳይሳካ እንቅፋት በሚፈጥሩትን የፖለቲካ ሴረኞች ላይ እቀባ ማድረግ ።

በዚህ ጽሑፍ ከላይ እንደጠቆምኩት በተለያዩ ጊዜያት በዓይነትም በመጠንም የተለያዩ ዱላ አልባ ፀረ-ህወሃት ሕዝባዊ አመጾች ተሞክረው እዳር ሳይደርሱ ከሸፈዋል ። ለምን ? የኢትዮጵያ ሕዝብ ለውጥ ስላልፈለገ ? የኢትዮጵያ ሕዝብ ያለው ንቃተ-ኅሊና ለትግል ብቁ ባለመሆኑ ? ነባራዊ ሁኔታዎች ስላልተሟሉ ? የኢትዮጵያ ሕዝብ ፈሪ ስለሆነ ? ወዘተ.. መልሱ አጭር ነው ፤ ይኸውም የአገራችን የወቅቱ ሁኔታ ያገናዘበና የወቅቱ የሃይልሚዛን የሚመጥን የትግል እስትራቴጂና ስልቶች ያዘጋጀ ጠንካራ የህብረት ድርጅትና ጠንካራ መሪ/መሪዎች ስላላገኙ ነው ። እነዚህን ብቅ ድርግም አመጾች -ቅድመ ‘ምታ ነጋሪት ከተት ሠራዊት’ አመጽ/አመጽዎች ጠቋሚ(ሲምታም) ናቸው ።

ያንን ከብቶች በጅብ ካስጠቃ በኋላ የጮኸው ውሻ - ከጌታው ወይም ካሳዳሪዩ ቅጣት ፤ ተግሳጽና ምክር ስልተሰጠው ፤ ያንን ዓይነት ሥህተት ላለመድገምና ነቅቶ ለመጠበቅ ተዘጋጀ ። ስለሆነም ከዚያ በኋላ ጅቡም ወደ ከብቶች በረት ሳይጠጋ ፤ የሰው ሌባም ወደ ቤት

አጥር ሳይጠጋ ፤ በሩቅ እያሉ ጠረናቸውን በማሸተት ጭሆ - አሳዳሪውን ወይም ቤተሰብ ነቅቶ በተጠንቀቅ እንዲቆዩ ያደርግ ጀመር ።

እኛም ካለፉትን ‘ጅብ ከሄድ ወሻ ጮኸን’ ስህተቶቻችን ተምረን፣ተጸጽተንና ተቆጭተን ፤ አስተማማኝ እስትራቴጂ፤ ስልቶችና መሪዎች (ሊደርሺፕ) ያሉትን/ያቀናጀ ጠንካራ የህብረት ድርጅት ፈጥረን፤ በመጨረሻም- እምቢልታ እያሰሙ በሚመጡት መሬት አንቀጥቅጥ (ቢግባንግ) ሕዝባዊ አመጽዎች፤ ወያኔ አንኮታኩተን ጥለን ፤ሀገራችንም ከመፍረስ ፤ ሕዝባችንም ከመከራ ለማዳን በጽኑ መዘጋጀት አለብን ። ያ ካልሆነ ሁሉ ጅብ ከሄደ ወሻ ጮኸን እርሮ እያሰማን ልንኖር ነው ማለት ።

የኢትዮጵያ ሕዝብ በተባበረ ክንዱ ወያኔን ድባቅ ይመታል!

ኢትዮጵያና የኢትዮጵያ ሕዝብ ኅልውናና ነጻነት አልፋና አሜጋ ናቸው !

ታጠቅ መንጂ

19 January 2016

